

2022

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ticaret Bakanı Sayın Ömer BOLAT tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 09.12.2024

Mehmet Emin Ekmen
Mersin Milletvekili

Son dönemde ihraç edilmek istenen Türk tarım ürünlerinin, ithalatçı ülkelerin sağlık ve güvenlik standartlarına uygun olmadığı gerekçesiyle iade edildiğine dair haberler kamuoyunda geniş yankı uyandırmıştır. Bu durum, hem halk sağlığı açısından ciddi riskler taşımakta hem de ülkemizin uluslararası ticaretteki itibarını zedelemektedir.

Örneğin:

- Almanya'ya ihraç edilmek istenen kuru incirlerde, aflatoksin oranının izin verilen limitlerin 3,3 kat üzerinde olduğu tespit edilmiştir ve ürünler Türkiye'ye iade edilmiştir.
- Daha önce biber ve mandalina gibi tarım ürünlerinin de benzer gerekçelerle geri gönderildiği bildirilmiştir.
- İtalya'ya gönderilmek istenen antep fıstıklarında aflatoksin tespit edilmiş ve bu ürünler reddedilmiştir.

Bu gelişmeler, ihracat öncesi denetim ve kontrol mekanizmalarının etkinliği konusunda soru işaretleri doğurmuş ve iade edilen ürünlerin nasıl değerlendirildiği hususunda kamuoyunda endişelere neden olmuştur. Özellikle iade edilen bu ürünlerin imha edilip edilmediği veya iç piyasaya sunulup sunulmadığı, halk sağlığını doğrudan etkileyen bir mesele olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son üç ay içerisinde (Eylül, Ekim, Kasım 2024) ihraç edilmek istenen tarım ve gıda ürünlerinden, sağlık ve güvenlik standartlarına uymadığı gerekçesiyle hangi ürünler, hangi ülkeler tarafından iade edilmiştir? Bu ürünlerin miktarları ve tespit edilen uygunsuzluk nedenleri nelerdir?
2. İade edilen bu ürünlerin akıbeti ne olmuştur? İade edilen ürünler imha edilmiş midir, yoksa iç piyasaya sunulmuş mudur? Bu süreçlerin denetimi nasıl yapılmaktadır?

20221

Mehmet Emin EKMEN
Mersin Milletvekili
DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı

3. İhraç edilen ürünlerin sağlık ve güvenlik standartlarına uygunluğunu sağlamak amacıyla, ihracat öncesi hangi denetim ve kontrol mekanizmaları uygulanmaktadır? Bu mekanizmaların etkinliğini artırmak için alınan önlemler nelerdir?
4. İade edilen ürünlerin iç piyasaya sunulmasının engellenmesi ve halk sağlığının korunması amacıyla bakanlığınızca yürütülen çalışmalar nelerdir? Bu konuda kamuoyuna açıklanan veriler mevcut mudur?
5. İhraç ürünlerimizin uluslararası standartlara uygunluğunu artırmak ve benzer iadelerin önüne geçmek için üreticilere yönelik eğitim, bilinçlendirme ve destek programları uygulanmakta mıdır? Uygulanıyorsa, bu programların kapsamı ve etkinliği nedir?
6. İade edilen ürünlerin iç piyasaya sunulması durumunda, sorumlular hakkında hangi yasal işlemler uygulanmaktadır? Bu konuda son üç yıl içerisinde yapılan denetimlerde tespit edilen ihlaller ve uygulanan yaptırımlar nelerdir?
7. Türkiye'nin ihracat itibarını korumak ve artırmak amacıyla, tarım ve gıda ürünlerinin kalite kontrol süreçlerinde uluslararası işbirlikleri veya sertifikasyon programları uygulanmakta mıdır? Bu kapsamda yürütülen projeler nelerdir?
8. İhraç ürünlerimizin iade edilmesi nedeniyle oluşan ekonomik kayıpların boyutu nedir? Bu kayıpların önlenmesi için bakanlığınızca planlanan stratejiler nelerdir?
9. İade edilen ürünlerin iç piyasaya sunulmasını engellemek amacıyla sınır kapılarında ve gümrüklerde alınan önlemler nelerdir? Bu önlemlerin etkinliği nasıl değerlendirilmektedir?
10. Halk sağlığını tehdit eden bu tür durumların önlenmesi için tüketicilerin bilinçlendirilmesine yönelik bilgilendirme kampanyaları veya eğitim programları düzenlenmekte midir?